

Nom de l'assignatura i Codi	GEOGRAFIA D'ESPANYA; 28158
Curs i període en el que s'imparteix	Primer curs, segon semestre
Horari de docència	DI i DC, 8:30h-10h
Crèdits i Crèdits ECTS	Crèdits ECTS: 5
Tipus d'assignatura	Troncal
Professorat de l'assignatura	Nom del professor: Gemma Canoves i Fabià Díaz
	Despatx: B7-1092 i B7-1114
	Correu electrònic: Gemma.Canoves@uab.es
	Horari tutories: DI i DC, 11.30-13.00h

Objectius
1.- Comprendre i analitzar les interrelacions medi físic, mediambient i societat a nivell de l'Estat 2.- Comprendre i analitzar les interrelacions entre territori i la distribució de la població 3.- Aprendre a obtenir coneixement directe del territori en el treball de camp. 4.- Aprendre a elaborar un treball científic bàsic sobre una realitat a nivell de l'Estat 5.- Aprendre a expressar-se correctament a nivell escrit i oral 6.- Aprendre a utilitzar, confeccionar i manejar bases de dades 7.- Aprendre a utilitzar gràfics, mapes i taules per mostrar la realitat territorial de l'Estat
Continguts
BLOC 1. Medi físic del territori i els problemes mediambientals Unitat 1 Les formes de relleu de la Península Ibèrica Unitat 2 La diversitat climàtica de la Península Ibèrica Unitat 3 Els recursos hídrics de la Península Ibèrica BLOC 2. Evolució i estructura econòmica del territori Unitat 1 Evolució econòmica i territorial de L'Espanya preindustrial Unitat 2 Evolució econòmica i territorial a l'Espanya del segle XX Unitat 3 Les disparitats regionals Unitat 4 L'organització políticoterritorial de l'Estat espanyol BLOC 3. Població, fluxos de mobilitat i mercat de treball Unitat 1 Evolució de la població i estructura demogràfica. Unitat 2 Estructures de les llars espanyoles. Fluxos de mobilitat i migracions Unitat 3 El mercat laboral. BLOC 4. Les ciutats. Estructura urbana i metropolitana Unitat 1 Evolució del sistema urbà a Espanya. Unitat 2 Les àrees metropolitanes Unitat 3 Els principals problemes mediambientals de les ciutats espanyoles: el soroll. BLOC 5. Activitats industrials, agràries i de serveis Unitat 1 El procés industrial a Espanya. Unitat 2 Les fonts d'energia. Unitat 3 Infraestructures i medis de transport.
Metodologia docent
Els continguts de l'assignatura es desenvoluparan mitjançant les següents activitats: - Exposicions orals del professor. - Lectura de materials, llibres i articles (activitat individual dels estudiants complementària al treball d'aula). - Elaboració del treball de recerca (treball a classes i tutories, elaboració de material i seguiment de la recerca) - Presentació dels resultats del treball de recerca, debats i exposicions orals dels materials d'estudi - Treball de camp (viatge d'estudi a una comunitat de l'Estat)
Pràctiques
Sortida de treball de camp a una comunitat de l'Estat (durada 4 dies) Entrega i seguiment de les parts del treball de recerca

Avaluació
L'avaluació dels continguts - Realització d'un examen dels materials explicats a classe. - Seguiment del treball de curs i avaluació del mateix. L'avaluació de la sortida de camp - Avaluació de la tasca encarregada i seguiment de la sortida Qualificació: - Caldrà obtenir com a mínim un 5 de l'examen (un 40% de la nota) - Presentació del treball de recerca (50% de la nota) - Presentació de treballs de seguiment (10% de la nota) .
Bibliografia i materials específics
Bielza de Ory, V. (dir.) (1989). "Territorio y Sociedad en España II" en <i>Geografía Humana</i>, Madrid: Taurus. *Bodega, I. i Cebrián, J.A. (1995). "Una lectura económica de algunas migraciones contemporáneas. El caso de España", <i>Estudios Geográficos</i>, 221, p. 665-694. *Caravaca, I. i Sánchez, P. (1995). "Cambios socioeconómicos, desempleo y desequilibrios territoriales en España", <i>Estudios Regionales</i>, 42, p.15-52. *Castejón, R. et al. (1995-1996). "España, entre el norte y el sur", <i>Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles</i>, 21-22, p.7-27. Córdoba, J. i García, J.M. (1991). <i>Geografía de la pobreza y la desigualdad</i>, Madrid: Síntesis. Delgado, M. i Sánchez, J. (1998). "Las desigualdades territoriales en el Estado Español. 1955-1995", <i>Estudios Regionales</i>, 51, p.61-89. DÍAZ, S. i PALOP, M.J. (1998). <i>Estructura del Estado Español</i>, Madrid: Acento Editorial. *DÍEZ, J. (1997). "La estructura de los hogares españoles" a PUYOL, R., <i>Dinámica de la población en España: Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX</i>, Madrid: Síntesis, p.145-166. GALDÓS, R. (1993). "Un nuevo modelo migratorio. Las migraciones interiores en España entre 1976 y 1989", <i>ERIA</i>, p.73-79. *GARCÍA C. i ARLANDA, R. (1997). "Las migraciones interiores en España" a PUYOL, R., <i>Dinámica de la población en España: Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX</i>, Madrid: Síntesis, p.167-216. GARCÍA, J.M. i SOTELO, J.A. (1999). <i>La España de las Autonomías</i>, Madrid: Síntesis. **GARCÍA ALVARADO, J.M. i SOTELO, J.A. (1999). "España en los comienzos del siglo XXI: los contextos regionales", <i>La España de las Autonomías</i>, Madrid: Síntesis, p.14-28. **GARCÍA, J., GARRIDO, A., PARELLADA, M. i SOY, A. (1997). "El mercat de treball", <i>Economia Espanyola i Mundial</i>, Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya p.137-149. **GARCÍA, J., GARRIDO, A., PARELLADA, M. i SOY, A. (1997). "L'agricultura", <i>Economia Espanyola i Mundial</i>, Barcelona: Universitat Oberta de Catalunya p.249-257. *GARCÍA BALLESTEROS, A. (1990). "Desequilibrios interterritoriales en la España de las Autonomías", <i>Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles</i>, 11, p.1-13. *Geografía de España (1995). "Los recursos naturales", Barcelona: Instituto Gallach, vol.4, p.686-713. *Geografía de España (1995). "Los riesgos naturales", Barcelona: Instituto Gallach, vol.4, pp.662-683. *Geografía de España (1995). "Los problemas medioambientales", Barcelona: Instituto Gallach, vol.4, pp.716-743. * GIL OLCINA, A. i GÓMEZ MENDOZA, J. (Coord) (2001) <i>Geografía de España</i>, Barcelona, Ariel. *GIL, F. i CABRÉ, A. (1997). "El crecimiento natural de la población española y sus determinantes" a PUYOL, R., <i>Dinámica de la población en España: Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX</i>,

Madrid: Síntesis, p.47-144.

Instituto Nacional de Estadística. España en cifras

<http://www.ine.es>

IZQUIERDO, A. (1997). "La población extranjera en España" a PUYOL, R. (1997). *Dinámica de la población en España: Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX*, Madrid: Síntesis, pp.217-264.

MARTÍN, C. (1997). *España en la nueva Europa*, Madrid: Alianza Economía.

*MATEU, J.F. i CERDÀ, A. (1995-1996). "Aprovechamiento de recursos naturales y transformación ambiental", *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 21-22, pp.81-91.

MEIL, G. (1999). *La población española*, Madrid: Acento Editorial.

MÉNDEZ, R. i MOLINERO, F. (coord.) (1993). *Geografía de España*, Barcelona: Ariel Geográfica.

MÉNDEZ, R. i MOLINERO, F. (coord.) (1993). "Etapas y condicionantes en la configuración de las estructuras territoriales", *Geografía de España*, Barcelona: Ariel Geográfica.

Ministerio de Administraciones Públicas

<http://www.map.es/seat/mapas.htm>

*MORÁN, M.A. (1998). "Análisis espacial del comercio exterior español en la actualidad", *Anales de Geografía de la Universidad Complutense*, n.18, p.205-237.

* MULERO MENDEGORRI, A. (1999) *Introducción al medio ambiente en España*, Barcelona: Ariel

**NELLO, O. (1997). "Les grans ciutats espanyoles: transformacions i polítiques urbanes", *Papers*, Barcelona: Ajuntament de Barcelona.

PUYOL, R. (1997). *Dinámica de la población en España: Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX*, Madrid: Síntesis.

*ROTLAND, E. i SOY, A. (1993). "El papel de las ciudades en el desarrollo regional. El caso español", *Papeles de Economía Española*, 55, p.60-81.

*SEGURA, R. (1994). "El agua en España. Problemas y soluciones", *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 18, p.29-38.

TERÁN, M., SOLÉ SABARÍS, L. i VILÀ VALENTÍ, J. (1989). *Geografía General de España*, Barcelona: Ariel Geografía.

*VERA, J.F, LÓPEZ PALOMEQUE, F., MERCHENA, M.J. i ANTON, S. (1997) *Análisis territorial del turismo*, Barcelona. Ariel

VILÀ VALENTÍ, J. (1990). "Estudios geográficos y visión de conjunto", VILÀ VALENTÍ, J., *Geografía de España*, Barcelona: Planeta, vol.1.

**VINUESA, J. (1997). "El crecimiento de la población y los desequilibrios en la distribución espacial" a PUYOL, R. (1997). *Dinámica de la población en España: Cambios demográficos en el último cuarto del siglo XX*, Madrid: Síntesis, pp.265-310.

VV.AA. (1994). Atlas histórico de ciudades europeas, Península Ibérica, Barcelona, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona i Salvat.

*ZOIDO, F. (1995-1996). "Ordenación del territorio: evolución reciente de las principales estructuras y sistemas territoriales", *Boletín de la Asociación de Geógrafos Españoles*, 21-22, p.67-79.

*** Artículos a escoger para el comentario de texto.**

**** Lecturas útiles para preparar el examen**